

Ενότητα 3

Περιγραφή των αναγκών των νέων

1. **Προσδιορισμός** των αναγκών των νέων με ΔΑΦ
2. **Κατανόηση** από πού προέρχονται αυτές οι ανάγκες
3. **Μάθηση** για τις επιστημονικές θεωρίες που εξηγούν ορισμένες από τις ανάγκες των νέων με ΔΑΦ
4. **Διάκριση** των αναγκών και των δυνατών σημείων
5. **Υιοθέτηση** νέων στρατηγικών και δραστηριοτήτων που μπορούν να υιοθετηθούν προκειμένου να υποστηριχθούν περισσότερο οι νέοι με ΔΑΦ στην ικανοποίηση των αναγκών τους

1. Ανάγκη για υποστήριξη στην επικοινωνία

Ανάγκη για υποστήριξη στην επικοινωνία

Όπως είδαμε σε προηγούμενες ενότητες, τα άτομα με ΔΑΦ έχουν δυσκολίες στην επικοινωνία.

Μία από τις κύριες ανάγκες είναι
επομένως η **ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΗΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ**

Τα άτομα με ΔΑΦ μπορεί να έχουν διαφορετικές δυσκολίες, ακριβώς επειδή η διαταραχή βρίσκεται σε ένα συνεχές κομμάτι κλινικών εκδηλώσεων.

Ας δούμε μαζί μερικές από τις δυσκολίες που μπορεί να αντιμετωπίσετε

Εικόνα από το Shutterstock

Από πού προέρχεται;

Ειδικές δυσκολίες

Έλλειψη λεκτικής γλωσσικής ανάπτυξης που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ατόμου

Περισσότερο ή λιγότερο σοβαρή ποιοτική έκπτωση της γλώσσας και της επικοινωνίας

Η βλάβη επηρεάζει την "επικοινωνιακή πρόθεση", δηλαδή τα άτομα αυτά δεν φαίνεται να επιδιώκουν ενεργά την επικοινωνία.

Δυσκολία όχι μόνο να εκφραστεί, αλλά και να κατανοήσει τι λέει ο συνομιλητής του

Αποτυχία ικανοποίησης των επικοινωνιακών τους αναγκών επειδή δεν γνωρίζουν τους κώδικες επικοινωνίας

Εικόνα από το Shutterstock

Από πού προέρχεται;

Ειδικές δυσκολίες

δεν επιδιώκει πάντα την
κοινή προσοχή

δεν διατηρεί πάντοτε
οπτική επαφή, ακόμη και
αν αντιληφθεί κανείς ότι
"ελέγχει" με ένα πλάγιο
βλέμμα

δεν ξέρει πώς να πάρει ή
να δώσει τη σειρά

δεν ανταποκρίνεται
πάντα

δεν γνωρίζει πάντα πώς
να ασκεί επικοινωνιακές
λειτουργίες, όπως η
επιλογή και η αίτηση

δεν ξεκινά, δεν διατηρεί
και δεν τερματίζει μια
συζήτηση

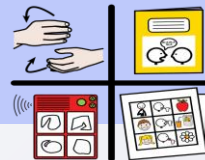

Τι μπορούμε να κάνουμε;

Πρέπει να μάθουμε για συγκεκριμένες δυσκολίες

και την πιθανή χρήση εναλλακτικών συστημάτων επικοινωνίας

Επικοινωνήστε με την οικογένεια και τους επαγγελματίες που είναι υπεύθυνοι για το άτομο και ρωτήστε

Καρτέλα 1

Καρτέλα 2

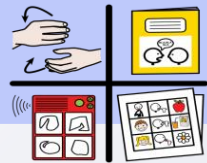

Καρτέλα 3

Μπορούμε να
ζητήσουμε ειδική
εκπαίδευση για το
θέμα.

Είναι πάντα
σημαντικό να
εμβαθύνουμε και να
επικαιροποιούμε τις
γνώσεις μας

Καρτέλα 1

Καρτέλα 2

Καρτέλα 3

Πρέπει να έχουμε
μια βασική
προσέγγιση με
ενσυναίσθηση και
φιλόξενη διάθεση.

Το πιο σημαντικό
είναι να κάνουμε το
άτομο να νιώσει ότι
το ακούμε.

Καρτέλα 1

Καρτέλα 2

Καρτέλα 3

- ▶ Σκεφτείτε τι σημαίνει ενεργητική ακρόαση και πώς μπορούμε να γίνουμε καλοί ακροατές με αυτό το βίντεο.

ΚΛΙΚ ΕΔΩ

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την επικοινωνία επιστρέψτε στην ενότητα "Εισαγωγή σχετικά με τη ΔΑΦ και την επικοινωνία με νέους με ΔΑΦ".

2. Ανάγκη για υποστήριξη στην κοινωνική αλληλεπίδραση

Από πού προέρχεται;

Ειδικές δυσκολίες

Δυσκολίες στην επικοινωνία και την ερμηνεία του μηνύματος

Δυσκολίες στην κατανόηση των προθέσεων και των εσωτερικών συναισθηματικών και νοητικών καταστάσεων του συνομιλητή

Έλλειψη ικανότητας να σχετίζονται με τους άλλους και να μοιράζεστε σκέψεις και συναισθήματα

Έλλειμμα κοινωνικής / συναισθηματικής αμοιβαιότητας

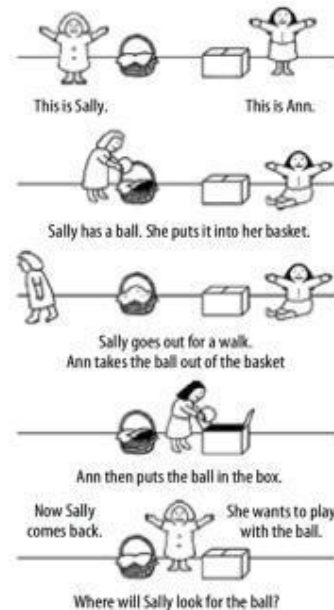
Εικόνα από Shutterstock

Θεωρία του νου (ToM)

Ικανότητα κατανόησης των πεποιθήσεων, των επιθυμιών και των συναισθημάτων του ίδιου και των άλλων.

Για να πλησιάσουμε περισσότερο στην έννοια: (Baron-Cohen)

- ▶ Τα νευροτυπικά παιδιά από 4 ετών και μετά μπορούν να απαντήσουν σωστά,
- ▶ Τα παιδιά με ΔΑΦ δυσκολεύονται.

Ανάπτυξη της θεωρίας του νου στη ΔΑΦ

Κοινή προσοχή

Τα παιδιά με ΔΑΦ τείνουν να μην ακολουθούν τη γραμμή του βλέμματος του ενήλικα και να κοιτούν εναλλάξ το αντικείμενο ενδιαφέροντος και τον ενήλικα.

Πρώιμη απομίμηση

Τα παιδιά με ΔΑΦ τείνουν να μην αναπαράγουν τις εκφράσεις των άλλων ή τις ενέργειές τους

Συμβολικό παιχνίδι

Μηχανικό και επαναλαμβανόμενο παιχνίδι

- ▶ Η ΤοΜ είναι μία από τις θεωρίες που εξηγούν αυτή τη συγκεκριμένη δυσκολία στην κοινωνική αλληλεπίδραση των ατόμων με ΔΑΦ. Για να μάθετε περισσότερα για την έννοια αυτή, παρακολουθήστε αυτό το βίντεο.

[ΚΛΙΚ ΕΔΩ](#)

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη θεωρία του νου επιστρέψτε στην ενότητα "Κατανόηση της γνωστικής και κοινωνικής ανάπτυξης στους νέους με ΔΑΦ".

Τι μπορούμε να κάνουμε;

Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων

Ακριβώς όπως η ανάγνωση, τα μαθηματικά και η γραφή, μπορούμε να μάθουμε δεξιότητες κοινωνικής αλληλεπίδρασης!

Πώς μπορούμε να το κάνουμε αυτό;

Παιχνίδι εξάσκησης

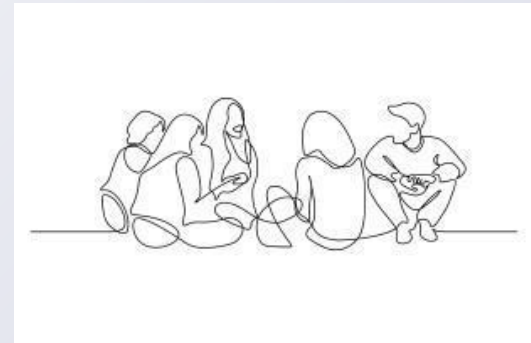
Παιχνίδι ρόλων

Εκπαίδευση σε κοινωνικές δεξιότητες

Κοινωνικές ιστορίες

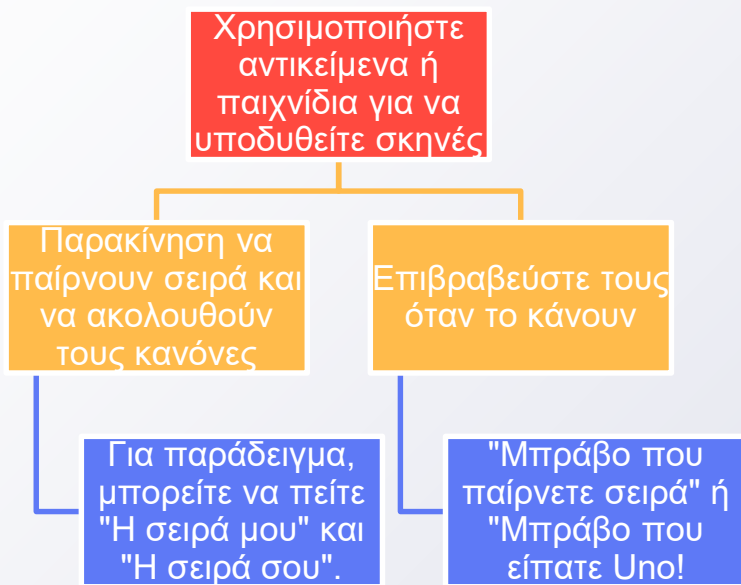
Μοντελοποίηση βίντεο

Οπτικά στηρίγματα

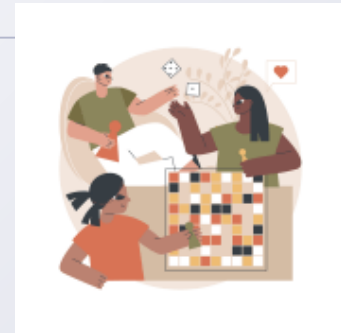
Εικόνα από το Shutterstock

Παιχνίδι εξάσκησης

Εικόνες από Pexels

Παιχνίδι ρόλων

κάντε ένα παιχνίδι ρόλων όπου ο νέος προτείνει τι θα παίξει με τους άλλους νέους

παίζουν τα παιχνίδια που μπορεί να παίξουν οι νέοι μαζί

εξασκηθείτε στο να μιλάτε για πράγματα όπως τι είδατε στην τηλεόραση ή τι κάνατε το Σαββατοκύριακο

να προσπαθήσετε να δημιουργήσετε καταστάσεις που αφορούν ένα κοινωνικό πρόβλημα

να έχει μείνει ένα κομμάτι κέικ για δύο άτομα

δεν σας αρέσει αυτό που μαγειρεύτηκε για δείπνο

να μην έχει σειρά στον υπολογιστή

Εικόνα από Freepik

Κοινωνικές ιστορίες

Εικόνα από
Freepik

Περιγραφή
μιας
κοινωνικής
κατάστασης

Επισημάνετε
τις σχετικές
ενδείξεις

Παραδείγματα
κατάλληλων
απαντήσεων

Εξατομικευμέ
νο

Αρκετά
σύντομο

Με εικόνες ή
οπτικά
βοηθήματα εάν
είναι χρήσιμα

Μια κοινωνική ιστορία για να μιλάω στους φίλους μου

Μερικές φορές θέλω να μιλήσω στους ανθρώπους.

Μπορώ να μιλήσω στα παιδιά.

Μπορώ να μιλήσω στον καθηγητή μου.

Μπορώ να μιλήσω στην οικογένειά μου.

Μπορώ να μιλήσω σε άλλους ενήλικες.

Όταν οι άνθρωποι μιλάνε μαζί, πρέπει να είναι κοντά ο ένας στον άλλο.

Όταν θέλω να μιλήσω σε κάποιον, μπορώ να τον πλησιάσω, να τον κοιτάξω και να του πω το όνομά του.

Περιμένω μέχρι το άτομο να με κοιτάξει.

Όταν το άτομο με κοιτάζει, μπορούμε να μιλήσουμε.

Οι κοινωνικές ιστορίες μπορούν να βοηθήσουν

εξηγώντας πώς οι άλλοι θα μπορούσαν να συμπεριφερθούν ή να αντιδράσουν σε μια συγκεκριμένη κατάσταση

προώθηση της κατανόησης της προοπτικής ενός ατόμου με αυτισμό

αντιμετώπιση των αλλαγών στη ρουτίνα και των απροσδόκητων δυσάρεστων γεγονότων

ανατροφοδότηση σε κάποιον σχετικά με έναν τομέα δύναμης ή επίτευξης, για να ενθαρρύνετε την αυτοεκτίμηση

Μοντελοποίηση βίντεο

Εικόνα από Pexels

Οπτικά στηρίγματα

Κάρτες με
εικόνες

Κάρτες αφής

Φωτογραφίες

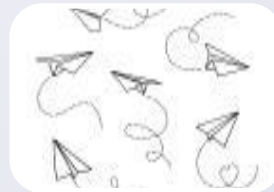
Σύντομα
βίντεο

Αυτοκόλλητα

Κλίμακες

Γραμμικά
σχέδια

Εικόνες από Pexels, Shutterstock και Freepik

Οπτικά στηρίγματα

Χρησιμοποιείται ως προτροπή ή για την εκμάθηση μιας νέας δεξιότητας ή κοινωνικής κατάστασης

Τι συμβαίνει όταν βγαίνετε έξω για φαγητό - φτάνετε στο εστιατόριο, μιλάτε με το προσωπικό που σας σερβίρει, κοιτάτε το μενού, παραγγέλνετε το φαγητό, το φαγητό μαγειρεύεται και στη συνέχεια σερβίρεται, τρώτε το γεύμα και στη συνέχεια πληρώνετε το λογαριασμό και φεύγετε.

Αυτό αναλύει τα γεγονότα έτσι ώστε να μην είναι απειλητικά για τα άτομα με ΔΑΦ.

3. Ανάγκη για υποστήριξη στην αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων

Ανάγκη για υποστήριξη στην αναγνώριση και έκφραση συναισθημάτων

Βιώνοντας
συναισθήματα

Αναγνώριση
των
συναισθημάτων

Έκφραση και
αντιμετώπιση
των
συναισθημάτων

Από πού προέρχεται;

Θεωρία του νου

Έλλειμμα στην
αναγνώριση εκφράσεων
του προσώπου που
σχετίζονται με
συναισθήματα

Εικόνα από Pexels

Τι μπορούμε να κάνουμε;

Ανάπτυξη συναισθηματικών δεξιοτήτων

Συγκεκριμένα
προγράμματα

Παιχνίδια

Κοινωνικές
ιστορίες ή
κόμικς

"The
Transporters"
(Changing
Media
Development,
2006)

CAT-kit (kit
γνωστικής
συναισθηματικής
κατάρτισης)

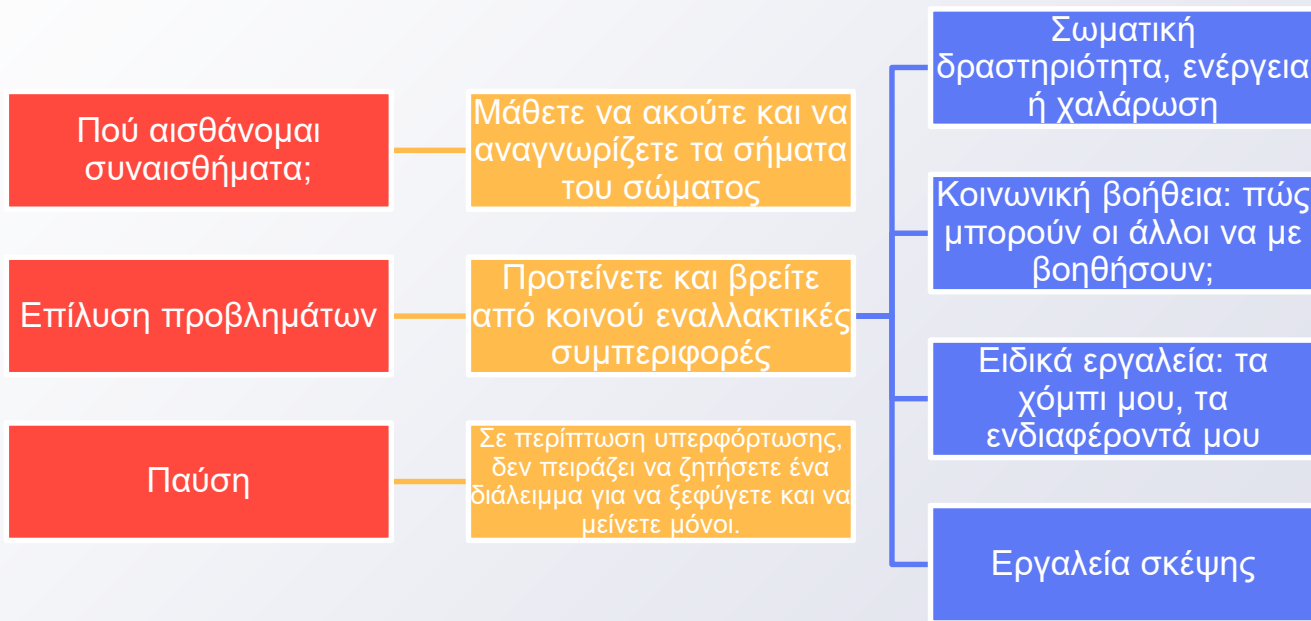
Αναγνώριση
συναισθημάτων
σε:
φωτογραφίες,
σηματικά
σχέδια και παζλ

Συσχέτιση
συναισθήματος
με την
κατάσταση
(αιτία /
αποτέλεσμα)

Προσδιορίστε
ένα
συναίσθημα
με παντομίμα
και στη
συνέχεια
μιμηθείτε το

Μικρές
ιστορίες
επινοημένων
χαρακτήρων
σε
συγκεκριμένη
κατάσταση

Ανάπτυξη της ρύθμισης των συναισθημάτων

4. Ανάγκη για προβλεψιμότητα

Από πού προέρχεται;

Αντίληψη του περιβάλλοντος ως στοιχείο που προκαλεί σύγχυση

Ακατανόητο ή υπερβολική δυσκολία των αιτημάτων

Αδυναμία κατανόησης του περιβάλλοντος κοινωνικού πλαισίου και αδυναμία επικοινωνίας των αναγκών του ατόμου

Δυσκολίες στη διαχείριση των συναισθημάτων και στην κατανόηση των συναισθημάτων των άλλων

Δυσπροσαρμοστικές συμπεριφορές και άγχος

Ανάγκη για δομή και προβλεψιμότητα

Ένα παράδειγμα δόμησης: η μέθοδος **TEACCH**

Πού;

Αντικείμενα που
χρησιμοποιούνται για
τη σαφή διάρθρωση
του χώρου

Τι;

Σχέδιο εργασίας,
οπτική ακολουθία,
μοντελοποίηση
βίντεο

Γιατί;

Στοιχεία
ενίσχυσης

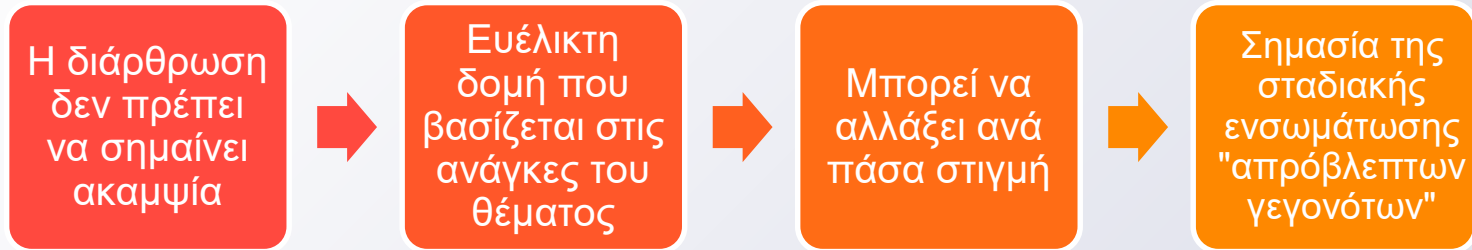
Για πόσο καιρό;

Ατζέντα ή
χρονοδιακόπτης

Πώς;

Σωματική,
χειρονομακή,
λεκτική βοήθεια

Διάρθρωση

5. Αισθητηριακή ευαισθησία

Αισθητηριακή ευαισθησία - Τι μπορούμε να κάνουμε;

Προσαρμογή του περιβάλλοντος ανάλογα με την ειδική αισθητηριακή ευαισθησία

Εισάγετε σταδιακά δυσάρεστα ερεθίσματα

Προετοιμάστε το άτομο με ΔΑΦ για το περιβάλλον που θα αντιμετωπίσει πέρα από το ασφαλές περιβάλλον.

- ▶ Τα άτομα με ΔΑΦ αντιλαμβάνονται το περιβάλλον τους με διαφορετικό τρόπο από τους υπόλοιπους από εμάς. Η Temple Grandin, που διαγνώστηκε με αυτισμό ως παιδί, μιλάει για το πώς λειτουργεί το μυαλό της - μοιράζεται την ικανότητά της να "σκέφτεται σε εικόνες", δείτε το βίντεο για να μάθετε περισσότερα για αυτό το θέμα!

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αισθητηριακή ευαισθησία επιστρέψτε στην ενότητα "Δημιουργώντας ένα ασφαλές και χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλον".

ΚΛΙΚ ΕΔΩ

6. Αυτονομία και ανεξαρτησία

Αυτονομία και ανεξαρτησία

Όλα τα άτομα με ΔΑΦ έχουν το δικαίωμα:

- ▶ Αυτοδιάθεση
- ▶ Ελευθερία επιλογής

ΤΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ;

Υποστηρίξτε και καθοδηγήστε τους στην επίτευξη βασικών προσωπικών αυτονομιών που μπορούν να τους καταστήσουν ανεξάρτητους στη ζωή μετά από εμάς.

Εικόνα από το Shutterstock

Ανάπτυξη αυτονομίας και ανεξαρτησίας

Εικόνες από Pexels και Freepik

Ανάπτυξη αυτονομίας και ανεξαρτησίας

Εικόνες από Pexels και Freepik

Αξιολόγηση

ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Οι λεκτικές και μη λεκτικές γλωσσικές δυσκολίες επηρεάζουν την επικοινωνιακή πρόθεση, οπότε τα άτομα με ΔΑΦ δεν φαίνεται να επιδιώκουν ενεργά την επικοινωνία.

Πιθανή(-ές) απάντηση(-ές)	1. Σωστό 2. Λάθος
Σωστή απάντηση(ες)	π.χ. Σωστό
Απάντηση στη/στις σωστή/ες απάντηση/εις	π.χ. Συγχαρητήρια! Η απάντησή σας είναι σωστή.
Απάντηση σε λανθασμένες απαντήσεις	π.χ. Δεν είναι αρκετά σωστό. Η σωστή απάντηση είναι "Α. Σωστό".

ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Ποιες είναι οι πρόδρομες προϋποθέσεις της ικανότητας νοητικής αναπαράστασης του παιδιού σύμφωνα με τη Θεωρία του Μυαλού;

Πιθανή(-ές) απάντηση(-ές)	<ol style="list-style-type: none">1. Κοινωνικο-συναισθηματική αμοιβαιότητα και επικοινωνιακή προθετικότητα2. Υπερ- και υπο-ευαισθησία3. Κοινή προσοχή, πρώιμη μίμηση και συμβολικό παιχνίδι4. Λεκτικές και μη λεκτικές γλωσσικές δυσκολίες
Σωστή απάντηση(ες)	π.χ. Συγχαρητήρια! Η απάντησή σας είναι σωστή.
Απάντηση στη/στις σωστή/ες απάντηση/εις	π.χ. 3
Απάντηση σε λανθασμένες απαντήσεις	π.χ. Δεν είναι αρκετά σωστό. Η σωστή απάντηση είναι "3"

Οδηγίες: ενώστε με μια γραμμή τους όρους με την επεξήγηση

Όροι

(π.χ. πλαίσια κειμένου,
εικόνες...)

Περιεχόμενο
Παιχνίδι εξάσκησης

Περιεχόμενο
Μοντελοποίηση βίντεο

Περιεχόμενο
Κοινωνικές ιστορίες

Περιεχόμενο
Παιχνίδι ρόλων

Επεξήγηση

Περιεχόμενο
Η τεχνική κατά την οποία αντικείμενα ή παιχνίδια χρησιμοποιούνται για την αναπαράσταση σκηνών

Περιεχόμενο
Επίδειξη μιας επιθυμητής συμπεριφοράς και μίμηση από τον μαθητή με δυνατότητα επανεξέτασης της επίδειξης

Περιεχόμενο
Περιγραφή μιας κοινωνικής κατάστασης με επισήμανση των σχετικών ενδείξεων και παραδείγματα κατάλληλων αντιδράσεων

Περιεχόμενο
εξασκηθείτε στο να μιλάτε για πράγματα όπως τι είδατε στην τηλεόραση ή τι κάνατε το Σαββατοκύριακο

Συμπληρώστε τις σωστές απαντήσεις στα πλαίσια

Τα άτομα με ΔΦΑ βιώνουν συναισθήματα αλλά δυσκολεύονται να τα εκφράσουν

έκφραση και διαχείριση

αναγνώριση

Για να αναπτύξετε την ικανότητα διαχείρισης των συναισθημάτων, είναι σημαντικό να εξασκηθείτε στο να ακούτε και να αναγνωρίζετε

σήματα του σώματος

Επίλυση
προβλημάτων

μπορεί να είναι χρήσιμο να προβληματιστούν μαζί και να βρουν και να προτείνουν εναλλακτικές λύσεις κατάλληλης συμπεριφοράς για τη διαχείριση των συναισθημάτων

Σε περίπτωση κατάρρευσης ή διακοπής λειτουργίας, τα άτομα με ΔΑΦ μπορούν να ζητήσουν να φύγουν για λίγο, να μείνουν μόνο τους και να γεμίσουν τις μπαταρίες τους, και αυτό δεν είναι κακό.

διάλειμμα

Βάλτε τις λέξεις στη σωστή διάταξη

μαθαίνουν | αυτόνομα | με ΔΑΦ | οι
άνθρωποι | μπορούν | να είναι | και |
ανεξάρτητοι

προωθήσει | σημαντικό | Είναι | αυτο-
φροντίδα | αυτονομία | να εργαστεί | σε |
δεξιότητες | να

Διαχειρίζονται | με ασφάλεια | τη μάθηση
| και | το περιβάλλον | ενισχύουν | τα
χρήματα | να εξερευνήσουν |
δραστηριότητες | ανεξαρτησία | που
Με ΔΑΦ | επαγγελματική | να | δυνατόν |
εντοπισμό | εργασίας | δεξιότητες |
επιτρέπει | τομείς | της εργασίας | σε |
άτομα

Τα άτομα με ΔΑΦ μπορούν να μάθουν να είναι
αυτόνομα και ανεξάρτητα.

Είναι σημαντικό να δουλέψουμε πάνω σε
δεξιότητες αυτοφροντίδας για να ενισχύσουμε την
αυτονομία

Η εκμάθηση της διαχείρισης χρημάτων και η
ασφαλής εξερεύνηση του περιβάλλοντος είναι
δραστηριότητες που ενισχύουν την ανεξαρτησία.

Η ενασχόληση με τις επαγγελματικές δεξιότητες
επιτρέπει στα άτομα με ΔΑΦ να εντοπίσουν
πιθανούς τομείς εργασίας.

Βιβλιογραφία

Αναφορές

- ▶ Attwood, T., Callesen, K., & Nielsen, A. M. (2008). *"The CAT-kit: Future Horizons Inc.*
- ▶ Autism Speaks, "Ten Ways to Build Independence" (2018)
<https://www.autismspeaks.org/tool-kit-excerpt/ten-ways-build-independence>
- ▶ Baron-Cohen, S., Leslie, A., Frith, U. (1985). Έχει το αυτιστικό παιδί θεωρία του νου; *Cognition*, 21, 37 - 46.
- ▶ Charlop, M., Lang, R., & Rispoli, M. (2018). *Παιχνίδι και κοινωνικές δεξιότητες για παιδιά με διαταραχή του φάσματος του αυτισμού*. Νέα Υόρκη: Springer. doi: 10.1007/978-3-319-72500-0.

- ▶ Golan O, Ashwin E, Granader Y, McClintock S, Day K, Leggett V, Baron-Cohen S. Ενίσχυση της αναγνώρισης συναισθημάτων σε παιδιά με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού: μια παρέμβαση με τη χρήση κινούμενων οχημάτων με πραγματικά συναισθηματικά πρόσωπα. *J Autism Dev Disord*. 2010 Mar;40(3):269-79. doi: 10.1007/s10803-009-0862-9. Epub 2009 Sep 11. PMID: 19763807.
- ▶ Harms, M.B., Martin, A. & Wallace, G.L. Facial Emotion Recognition in Autism Spectrum Disorders: A Review of Behavioral and Neuroimaging Studies. *Neuropsychol Rev* **20**, 290-322 (2010). <https://doi.org/10.1007/s11065-010-9138-6>
- ▶ Karkhaneh, M., Clark, B., Ospina, M., Seida, J.C., Smith, V., & Hartling, L. (2010). Κοινωνικές ιστορίες για τη βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων σε παιδιά με διαταραχή του φάσματος του αυτισμού: Μια συστηματική ανασκόπηση. *Autism*, 14(6), 641-662. doi: <https://doi.org/10.1177/1362361310373057>.

- ▶ Koegel, L.K., Park, M.N., & Koegel, R.L. (2014). Χρήση της αυτοδιαχείρισης για τη βελτίωση της αμοιβαίας κοινωνικής συνομιλίας παιδιών με διαταραχή του φάσματος του αυτισμού. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 44(5), 1055-1063. doi: 10.1007/s10803-013-1956-y.
- ▶ Minshew, N.J., Hobson, J.A. Αισθητηριακές ευαισθησίες και επιδόσεις σε αισθητηριακές αντιληπτικές εργασίες σε άτομα με υψηλή λειτουργικότητα και αυτισμό. *J Autism Dev Disord* **38**, 1485-1498 (2008). <https://doi.org/10.1007/s10803-007-0528-4>.
- ▶ Quill K.A. (1995, εκδ. 2007), *Comunicazione e reciprocità sociale nell'autismo*, Erikson, Trento.
- ▶ Schultz RT. Αναπτυξιακά ελλείμματα στην κοινωνική αντίληψη στον αυτισμό: ο ρόλος της αμυγδαλής και της περιοχής του προσώπου. *Int J Dev Neurosci*. 2005 Apr-May;23(2-3):125-41. doi: 10.1016/j.ijdevneu.2004.12.012. PMID: 15749240.
- ▶ Wimmer H., & Perner J., (1983). Πεπειθήσεις για τις πεπειθήσεις: Αναπαράσταση και περιοριστική λειτουργία των λανθασμένων πεπειθήσεων στην κατανόηση της εξαπάτησης από τα μικρά παιδιά. *Cognition*, 13, 103-128.

Τέλος της ενόνητας

